

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

تحلیل تحولات سازش تجاری بین‌المللی در اسناد فراملی

رضا معبودی نیشابوری
دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۶سید علیرضا رضایی
پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

۲

چکیده

میانجی‌گری به عنوان یکی از قدیمی‌ترین طرق حل و فصل اختلافات، علی‌رغم مزایای متعدد این روش هم برای طرفین دعوا و هم برای سیستم قضایی کشور، هیچگاه نتوانسته جایگاهی مشابه داور یا دادرسی بیابد. مهم‌ترین دلیل عدم استقبال اشخاص و فعالان تجاری از میانجی‌گری فقدان حمایت اجرایی از سازش‌نامه به عنوان سند حل اختلاف ناشی از فرایند میانجی‌گری است زیرا سازش‌نامه همانند آرای داور و قضایی مستقیماً اجرا نمی‌شود. در مقاله حاضر سیر تحولات میانجی‌گری در اسناد فراملی وفق مباحث ذیل بررسی می‌شود: «مقررات میانجی‌گری آنسیترال ۱۹۸۰»، «قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش‌نامه‌های تجاری بین‌المللی ۲۰۰۲»، «دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص میانجی‌گری ۲۰۰۸»، «قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش‌نامه‌های تجاری بین‌المللی ۲۰۱۸» و «کنوانسیون سنگاپور در خصوص سازش‌نامه‌های تجاری بین‌المللی ۲۰۱۹». در نهایت این مقاله به این نتیجه نائل آمده است که کنوانسیون سنگاپور از جهت حمایت اجرایی از سازش‌نامه ناشی از فرایند میانجی‌گری، مهم‌ترین سند فراملی تصویب شده در خصوص روش حل اختلاف مزبور است که می‌تواند باعث توسعه این روش حل اختلاف گردد.

مهم‌ترین راه توسعه سازش، حمایت اجرایی از سازش‌نامه است و با توجه به عدم حمایت اجرایی کافی از سازش‌نامه‌های داخلی و بین‌المللی در حقوق ایران (جز در موارد خاص)، قانون‌گذار ایرانی جهت حمایت اجرایی از سازش‌نامه‌های داخلی باید قانونی را با الهام از قانون نمونه آنسیترال ۲۰۱۸ تنظیم نماید و برای حمایت اجرایی از سازش‌نامه‌های بین‌المللی، هر چه سریع‌تر، مراحل الحاق به کنوانسیون سنگاپور را تکمیل کند.

واژگان کلیدی: سازش، میانجی‌گری، کنوانسیون سنگاپور، قانون نمونه آنسیترال در خصوص میانجی‌گری، دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص میانجی‌گری.

icpcr.com

conference@icpcr.com

۰۲۵-۳۲۸۹۰۴۲۲

ایران، قم، بلوار جمهوری، نبش

کوچه ۱/۵۰، مجتمع الهیه ۱، طبقه ۷.

واحد ۱۶، مرکز بین‌المللی توسعه

صلح، فرهنگ و عقلانیت

^۱ استادیار گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران - maboudi@um.ac.ir

^۲ دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، دانشکده حقوق علوم و سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران - alirezarezaee4771@mail.um.ac.ir

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

مقدمه

مقررات مربوط به سازش نامه های تجاری بین المللی جدید نبوده و از سالیان قبل ضرورت تنظیم قواعدی در این خصوص درک شده است. در سال ۱۹۸۰ آنسیترال مقرراتی در خصوص سازش تنظیم و ارائه نمود اما این مقررات همانند مقررات آنسیترال در خصوص داوری مورد استفاده قرار نگرفت. سپس در قرن ۲۱ موجی^۳ از تنظیم مقررات در خصوص میانجی گری ایجاد گردید و قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش نامه های تجاری بین المللی در سال ۲۰۰۲ و دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص میانجی گری نیز در سال ۲۰۰۸ ارائه گردیدند. سپس کنوانسیون سنگاپور در خصوص سازش نامه های تجاری بین المللی و قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش نامه های تجاری بین المللی در سال ۲۰۱۸ به تصویب رسیدند (Strong, 2014: 43-44 & Sussman, 2018: 413 & Alexander, 2019: 414).

۱. قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش نامه های تجاری بین المللی ۲۰۰۲

در قانون نمونه ۲۰۰۲ که در ۳۰ کشور به اجرا گذاشته شده بود، در بند ۳ از ماده ۱، مشابه کنوانسیون سنگاپور تعریف موسعی از سازش ارائه شده بود. همچنین مقرراتی در خصوص شروع سازش (ماده ۴)، پایان سازش (ماده ۱۱) و انتخاب میانجی گران (ماده ۵) در مقرر مذکور بیان گردیده بود. همچنین قواعد مربوط به حقوق و تعهدات افراد دخیل در فرایند میانجی گری از جمله میانجی گر ارائه شده بود که عبارتند از: محرمانگی (ماده ۸ و ۹)، قابلیت پذیرش مدارک میانجی گری (ماده ۱۰)، رسیدگی های موازی (ماده ۱۳)، تاثیر سازش بر محدودیت های زمانی رسیدگی قضایی، بی طرفی میانجی گر (بند ۳ ماده ۶) و محدودیت های میانجی گر برای دخالت به عنوان داور یا مشاوره حقوقی در موضوع مشابه (ماده ۱۲). در ماده ۱۴ در خصوص قابلیت اجرایی سازش نامه ها قواعدی عنوان شده است اما نظامی فراگیر و همگون در خصوص نحوه اجرا و شناسایی سازش نامه ها ارائه نشده است و این در اختیار کشورها قرار گرفته است که فرایند اجرای خود را اعمال نمایند زیرا در آن زمان این اعتقاد وجود داشت که اعطای قابلیت اجرایی به سازش نامه ها به صورت همه گیر غیر منطقی می باشد و امکان پذیر نیست (Alexander, 2019: 418-419 & Sussman, 2018: 43).

^۳ UNCITRAL Conciliation Rules GA Res 35/52, adopted at the United Nations General Assembly, 35th Session (23 July 1980).

^۴ Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters

^۵ GA Res 73/198, adopted at the United Nations General Assembly, 73rd Session (20 December 2018).

^۶ Model Law on International Commercial Mediation and International Settlement Agreements Resulting from Mediation GA Res 73/199, adopted at the United Nations General Assembly, 73rd Session (20 December 2018).

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

در قانون نمونه ۲۰۰۲ که در ۳۰ کشور به اجرا گذاشته شده بود، در بند ۳ از ماده ۱، مشابه کنوانسیون سنگاپور تعریف موسعی از سازش ارائه شده بود. همچنین مقرراتی در خصوص شروع سازش (ماده ۴)، پایان سازش (ماده ۱۱) و انتخاب میانجی گران (ماده ۵) در مقرر مذکور بیان گردیده بود. همچنین قواعد مربوط به حقوق و تعهدات افراد دخیل در فرایند میانجی گری از جمله میانجی گر ارائه شده بود که عبارتند از: محرمانگی (ماده ۸ و ۹)، قابلیت پذیرش مدارک میانجی گری (ماده ۱۰)، رسیدگی های موازی (ماده ۱۳)، تاثیر سازش بر محدودیت های زمانی رسیدگی قضایی (مقررات اختیاری در ماده X)، بی طرفی میانجی گر (بند ۳ ماده ۶) و محدودیت های میانجی گر برای دخالت به عنوان داور یا مشاوره حقوقی در موضوع مشابه (ماده ۱۲). در ماده ۱۴ در خصوص قابلیت اجرایی سازش نامه ها قواعدی عنوان شده است اما نظامی فراگیر و همگون در خصوص نحوه اجرا و شناسایی سازش نامه ها ارائه نشده است و این در اختیار کشورها قرار گرفته است که فرایند اجرای خود را اعمال نمایند زیرا در آن زمان این اعتقاد وجود داشت که اعطای قابلیت اجرایی به سازش نامه ها به صورت همه گیر غیر منطقی می باشد و امکان پذیر نیست (Alexander, 2019: 418-419 & Sussman, ۲۰۱۸: ۴۳).

حتی در زمان تنظیم قانون نمونه آنسیتال در خصوص سازش نامه های تجاری بین المللی در سال ۲۰۰۲ کارگروه مربوطه بر لزوم وجود یک رژیم اجرایی برای سازش نامه ها تاکید نمود (Vanišová, 2019: ۶).

۲. دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص میانجی گری ۲۰۰۸

دستورالعمل اتحادیه اروپا از اعضای خود تنظیم مقرراتی در خصوص این موضوعات را می خواهد: ۱- راه اندازی مکانیسم هایی برای میانجی گری (ماده ۵)؛ ۲- کیفیت میانجی گران و فرایندهای سازش (ماده ۴)؛ ۳- اعمال محدودیت های زمانی بر میانجی گری (ماده ۸)؛ ۴- وضعیت سازش نامه های تجاری بین المللی در اتحادیه اروپا (ماده ۶)؛ ۵- پذیرفتن مستندات سازش در رسیدگی قضایی بعدی (ماده ۷). اتحادیه اروپا از اعضای خود درخواست می کند که در مورد این موضوعات مقرراتی وضع نمایند اما یکسان بودن مقررات مذکور ضرورتی ندارد و لذا تفاوتهایی میان مقررات داخلی کشورها در این خصوص وجود دارد. به عنوان مثال این دستورالعمل بر اجرای سازش نامه ها در کشورهای عضو تاکید می کند اما مکانیسم یکسانی در خصوص نحوه اجرا ارائه نمی دهد (Alexander, 2019: 415). اگرچه در ماده ۶ دستورالعمل اتحادیه اروپا از اعضا درخواست شده است که ترتیبی ارائه بدهند که سازش نامه های کتبی ناشی از فرایند میانجی گری قابل اجرا باشند اما مکانیسم اجرا به اعضا سپرده شده است. بدین معنا که نیازی نیست سازش نامه ها مستقیماً اجرا شوند و کشورها می توانند فقط سازش نامه های مذکور در رای دادگاه را یا هر مقام صلاحیتدار یا هر روش دیگری که قانون داخلی اعضا مجاز می داند قابل اجرا بدانند (Sussman, 2018: 43).

^v Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

در بند ۱ ماده ۶ دستورالعمل سازش اتحادیه اروپا نیز قابلیت اجرایی سازش نامه‌ها پیش بینی شده بود. البته یک فرایند اجرای مستقل در دستورالعمل مذکور ذکر نشده بود و هر کشور مطابق قوانین داخلی خود از طریق دادگاه یا دفتر اسناد رسمی سازش نامه‌ها را اجرا می‌نمود.

دستورالعمل اتحادیه اروپا از اعضای خود تنظیم مقرراتی در خصوص این موضوعات را می‌خواهد:
۱- راه اندازی مکانیسم‌هایی برای میانجی‌گری (ماده ۵)؛ ۲- کیفیت میانجی‌گری گران و فرایندهای سازش (ماده ۴)؛ ۳- اعمال محدودیت‌های زمانی بر میانجی‌گری (ماده ۸)؛ ۴- وضعیت سازش نامه‌های تجاری بین‌المللی در اتحادیه اروپا (ماده ۶)؛ ۵- پذیرفتن مستندات سازش در رسیدگی قضایی بعدی (ماده ۷). اتحادیه اروپا از اعضای خود درخواست می‌کند که در مورد این موضوعات مقرراتی وضع نمایند اما یکسان بودن مقررات مذکور ضرورتی ندارد و لذا تفاوت‌هایی میان مقررات داخلی کشورها در این خصوص وجود دارد. به عنوان مثال این دستورالعمل بر اجرای سازش نامه‌ها در کشورهای عضو تأکید می‌کند اما مکانیسم یکسانی در خصوص نحوه اجرا ارائه نمی‌دهد (Alexander, 2019: 415).

اگرچه در ماده ۶ دستورالعمل اتحادیه اروپا از اعضا درخواست شده است که ترتیبی ارائه بدهند که سازش نامه‌های کتبی ناشی از فرایند میانجی‌گری قابل اجرا باشند اما مکانیسم اجرا به اعضا سپرده شده است. بدین معنا که نیازی نیست سازش نامه‌ها مستقیماً اجرا شوند و کشورها می‌توانند فقط سازش نامه‌های مذکور در رای دادگاه را یا هر مقام صلاحیتدار یا هر روش دیگری که قانون داخلی اعضا مجاز می‌داند قابل اجرا بدانند (Sussman, 2018: 43).

۳. کنوانسیون سنگاپور در خصوص سازش نامه‌های تجاری بین‌المللی و قانون نمونه آنسیترا در

خصوص سازش نامه‌های تجاری بین‌المللی ۲۰۱۸

در سال ۲۰۱۴ پیشنهاد تنظیم کنوانسیون در خصوص شناسایی و اجرای سازش نامه‌های تجاری بین‌المللی توسط ایالات متحده آمریکا داده شد. این ایده مورد توجه قرار گرفت و در ۴ سال بعد کارگروه جلساتی در این خصوص تشکیل داد و نهایتاً در ۲۶ ژوئن ۲۰۱۸ متن کنوانسیون و قانون نمونه تنظیم گردید (Sussman, 2018: 1; Schnabel, 2019: ۴۲). این دو مقرر متعاقباً در ۲۰ دسامبر ۲۰۱۸ توسط مجمع عمومی سازمان ملل و آنسیترا به تصویب رسیدند. برای اولین بار آنسیترا به طور همزمان قانون نمونه و کنوانسیون را به طور همزمان تصویب نمود (Schnabel, 2019: 7).

^۸ United Nations General Assembly, *Resolution Adopted by the General Assembly on 20 December 2018: Seventy-third Session (A/RES/73/198)* (11 January 2019).

^۹ *Report of the United Nations Commission on International Trade Law: Fifty-first session (25 June–13 July 2018) (A/73/17) (2018)* at para 68. See also United Nations General Assembly, *Resolution Adopted by the General Assembly on 20 December 2018: Seventy-third Session (A/RES/73/199)* (3 January 2019).

^۱ U.N. Comm'n on Int'l Trade Law, *Report on the Work of Its Fifty-First Session*, U.N. Doc. A/73/17, 49 (2018), <http://legal.un.org/docs/?symbol=A/73/17> (noting the

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

هدف اصلی کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد سازش نامه‌های حاصل از میانجی‌گری (کنوانسیون سنگاپور) (United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation) افزایش استفاده از روش میانجی‌گری در حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی است زیرا میانجی‌گری روشی سریعتر و ارزاتر نسبت به سایر روش‌ها است و مهمتر از آن باعث حفظ روابط تجاری طرفین می‌گردد (Strong, 2014, p.15 & Schnabel, 2019, p.2; Stitt, 2004, p.8 & Vanišová, 2019, p.2 & Sussman, 2018, p.42 & Reif, 1990, p.578).

علی‌رغم مزیت‌های متعدد ذکر شده برای استفاده از فرایند سازش و با اینکه سازش از لحاظ تاریخی قبل از داوری و دادرسی وجود داشته است (جنیدی، ۱۳۹۸: ۱) اما فقدان یک سازوکار بین‌المللی جهت تضمین آثار حقوقی یک سازش نامه و اجرای آن، مانع مهمی جهت استفاده از این روش برای فعالان تجاری محسوب می‌گردد (Sussman, 2018: 42 & Sim, 2019: 685 & Vanišová, 2019: 3 & Schnabel, 2019: 2) و اجرای یک سازش نامه یا از طریق حقوق قراردادها میسر بود یا از طریق گنجاندن سازش نامه در رای قضایی یا داوری یا ثبت توسط دفتر اسناد رسمی امکان اجرای سازش نامه میسر می‌شد (Alexander, 2019: ۴۱۶). با این وضعیت زمان و انرژی زیادی برای رسیدن به یک توافق مصروف می‌شود اما عدم امکان اجرای آن باعث می‌گردد که برای اشخاص مذکور مطلوب‌تر باشد که از ابتدا دعوی خود را از طریق دادرسی یا داوری پیگیری نمایند (Schnabel, ۲۰۱۹: ۲) چراکه در صورت فقدان قابلیت اجرایی سازش نامه، طرفین مجبور به مراجعه به مقام قضایی صلاحیتدار جهت درخواست اجرای سازش نامه می‌باشند و در این حالت برای آنها مطلوب‌تر است که از همان ابتدا به مرجع مذکور مراجعه نمایند. به بیان برخی نویسندگان (Vanišová, 2019: 5) در صورت فقدان قابلیت اجرایی در خصوص سازش نامه‌ها، پس از انعقاد سازش نامه طرفین دعوا در ابتدای راه باقی مانده‌اند زیرا باید جهت اجرای سازش نامه به داوری یا دادرسی متوسل گردند.

آنستیرال به طور مستند گزارش کرده است که اجرای سازش نامه‌های بین‌المللی سخت‌تر از سازش نامه‌های داخلی است و از این رو علاقه به استفاده از این روش در دعاوی بین‌المللی کاهش یافته است) و طی تحقیق آنستیرال ۷۴ درصد پاسخ‌دهندگان داشتن رژیم اجرایی مثل کنوانسیون نیویورک را مهمترین عامل رشد سازش دانستند (Sussman, 2018: 44 & Chong and Steffek, 2019: 453 & Vanišová, 2019: 6).

finalization of the Convention); U.N. Comm'n on Int'l Trade Law, Report on the Work of Its Fifty-First Session, U.N. Doc. A/73/17, U.N. Doc. A/73/17, at Annex 1 (2018), <http://www.uncitral.org/pdf/english/commission/sessions/51st-session/AnnexI.pdf> (providing the text of the U.N. Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation) [hereinafter Singapore Convention or the Convention]; Press Release, General Assembly Adopts the United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation, U.N. Press Release UNIS/L/271 (Dec. 21, 2018), <http://www.unis.unvienna.org/unis/en/pressrels/2018/unis1271.html> (announcing the Convention's adoption by the U.N. General Assembly).

^۱ از این پس: «کنوانسیون» یا «کنوانسیون سنگاپور».

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

سال ۲۰۱۴ نیز موسسه بین‌المللی سازش تحقیقی از وکلا و مدیران تجاری انجام داد و مشخص گردید که ۹۳ درصد پاسخ دهندگان در صورت وجود قابلیت اجرایی در خصوص سازش نامه‌های بین‌المللی، میانجی‌گری را روش مناسبی برای حل و فصل اختلافات می‌دانستند (Sussman, 2018: 45).

همچنین طی بررسی پارلمان اروپا مشخص گردید که در دعاوی تجاری و مدنی در اروپا کمتر از یک درصد به وسیله سازش حل و فصل می‌گردند (Vanišová, 2019: 3). پس از وضع دستورالعمل اتحادیه اروپا در خصوص سازش و طی تحقیقات پارلمان اروپا مشخص گردید که عمده‌ترین مشکل دستورالعمل مذکور و مهمترین خواسته فعالان تجاری، اعطای قابلیت اجرایی به سازش نامه‌ها می‌باشد (Sussman, 2018: ۴۴). در سال ۲۰۱۶ در سنگاپور تحقیقی از ۵۰۰ شخص که شامل فعالان حقوقی در امور تجاری، وکلای شخصی، متخصصان حقوقی بخش عمومی انجام گردید. در نتیجه این تحقیق گزارش شد که ۷۱ درصد از افراد مذکور روش داوری را به دلیل قابلیت اجرایی آرای داوری، عادلانه بودن و حفظ محرمانگی جهت حل و فصل اختلافات ترجیح می‌دهند. ۲۴ درصد رسیدگی توسط دادگاه و فقط ۵ درصد سازش را روش مناسبی برای حل و فصل اختلافات می‌دانند. در تحقیقی که در آسیا انجام شده بود ۶۴ درصد پاسخ دهندگان اعلام نمودند که کنوانسیون که قابلیت اجرایی به سازش نامه‌ها اعطا نماید، مهمترین پیشرفت مورد نیاز در عرصه حل و فصل اختلافات می‌باشد. حتی در زمان تنظیم قانون نمونه آنسیترال در خصوص سازش نامه‌های تجاری بین‌المللی در سال ۲۰۰۲ کارگروه مربوطه بر لزوم وجود یک رژیم اجرایی برای سازش نامه‌ها تاکید نمود (Vanišová, 2019: 6). در بند ۱ ماده ۶ دستورالعمل سازش اتحادیه اروپا نیز قابلیت اجرایی سازش نامه‌ها پیش‌بینی شده بود. البته یک فرایند اجرای مستقل در دستورالعمل مذکور ذکر نشده بود و هر کشور مطابق قوانین داخلی خود از طریق دادگاه یا دفتر اسناد رسمی سازش نامه‌ها را اجرا می‌نمود.

مقدمه کنوانسیون سنگاپور جهت بیان اهداف تنظیم آن اینگونه عنوان شده است که: «با توجه به این که سازش به شکل فزاینده‌ای در رویه تجاری ملی و بین‌المللی به عنوان روش جایگزین دادرسی مورد استفاده قرار می‌گیرد، با در نظر داشت این که سازش باعث مزایای مهمی مثل موارد ذیل می‌گردد این کنوانسیون تنظیم گردیده است: کاهش مواردی که اختلاف منجر به ختم رابطه تجاری می‌گردد، تسهیل مدیریت معاملات تجاری توسط طرفین اختلاف و صرفه جویی در هزینه‌های دستگاه قضایی توسط کشورها، پذیرش این موضوع که ایجاد چارچوب کاری برای سازش نامه‌های حاصل از میانجی‌گری که توسط کشورهای مختلف، با سیستم‌های حقوقی، اجتماعی و اقتصادی متفاوت باعث همکاری در توسعه هماهنگی روابط اقتصادی بین‌المللی خواهد شد». همانطور که مشخص است مزایای سازش مورد نظر تنظیم کنندگان کنوانسیون سنگاپور بوده است. وجود مزایای مذکور از یک طرف و اعلام نیاز فعالان تجاری کشورهای مختلف به استفاده از این روش حل و فصل اختلافات از سوی دیگر، منجر به تنظیم این کنوانسیون گردید.

سومین کنفرانس بین‌المللی

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies

مهمترین تغییری که کنوانسیون سنگاپور در وضعیت سازش نامه‌ها ایجاد کرده، اعطای وصف لازم‌الاجرا به آنها بوده است. با این مقرر از لحاظ سریع بودن و کم هزینه بودن، سازش، شرایط برتری نسبت به سایر روش‌های حل و فصل اختلافات پیدا می‌کند و دیگر طرفین دعوا برای اجرای سازش نامه مجبور به توسل به طرقی مثل داوری یا دادرسی نیستند. همچنین کنوانسیون سنگاپور این امکان را فراهم می‌سازد که سازش نامه مستقیماً و بدون نیاز به شناسایی در مبداء، در قلمرو هر کدام از اعضاء به اجرا گذاشته شود. با این مقرر نظریه مکان زدایی در سازش توسط کنوانسیون سنگاپور به اجرا گذاشته شده است و وفق مقررات این کنوانسیون کنترل سازش نامه توسط کشور مبداء صورت نمی‌گیرد بلکه نظارت توسط کشوری که اجرای سازش نامه از آن درخواست شده است، انجام می‌شود (Alexander, 2019, p.417).

نتیجه

می‌توان به جرات عنوان نمود که حمایت اجرایی از سازش نامه، مهمترین دلیل موفقیت سازش و بهره‌مندی از این روش قدیمی حل اختلاف توسط فعالان تجاری و سیستم قضایی هر کشوری است و عدم توسعه سازش چه در عرصه بین‌المللی و چه در حقوق داخلی کشورها بیشتر ناشی از عدم حمایت اجرایی از سازش نامه‌ها است. در عرصه بین‌المللی با تصویب کنوانسیون سنگاپور گام موثری جهت رفع ضعف مذکور و توسعه میانجی‌گری صورت گرفته است. در حقوق ایران رویکرد مثبتی نسبت به میانجی‌گری وجود دارد و این مسئله در امضای کنوانسیون سنگاپور و تاکیدات سند تحول قضائی کاملاً آشکار است اما متأسفانه مقررات قانونی نظام حقوقی ایران، حمایت اجرایی بسیار محدودی از سازش نامه نموده که کاملاً در تعارض با رویکرد مذکور است. لذا به نظر می‌رسد الحاق هرچه سریعتر ایران به کنوانسیون سنگاپور و تصویب قانونی جامع در خصوص حمایت از سازش نامه‌های داخلی با توجه به مقررات قانون نمونه آنسیترا ۲۰۱۸، می‌تواند میانجی‌گری را در وضعیتی ویژه در ایران قرار دهد و متعاقباً اشخاص و فعالان تجاری و همچنین سیستم قضایی می‌توانند از مزایای متعدد این روش حل اختلاف بهره‌مند گردند.

منابع

1. Alexander, Nadja (2019), "Ten Trends In International Mediation", **Singapore Academy of Law Journal**. Vol. 31, pp. 405-447.
2. Chong, Shou; Steffek, Felix, (2019), "Enforcement of international settlement agreements resulting from mediation under the Singapore convention Private international law issues in perspective", **Singapore Academy of Law Journal**, No 31, pp. 448-486.
3. Lo, Chang-fa and Jo-Mei M, Winnie (2014). "**Draft Convention On Cross-Border Enforcement Of International Mediated Settlement Agreements**", **Contemporary Asia Arbitration Journal**, Volume 7, Number 1.
4. Reif Linda C, (1990), "Conciliation As a Mechanism for the Resolution of International Economic and Business Disputes", **Fordham International Law Journal**, Vol..14.
5. Schnabel, Timothy, (2019), "The Singapore convention on mediation: framework for the cross-border recognition and enforcement of mediated settlements", **Pepperdine Dispute Resolution Law Journal**, Vol.19, pp. 1-60.

icpcr.com
conference@icpcr.com
۰۲۵-۳۲۸۹۰۴۲۲ایران، قم، بلوار جمهوری، نبش
کوچه ۱/۵۰، مجتمع الهیه ۱، طبقه ۷.
واحد ۱۶، مرکز بین‌المللی توسعه
صلح، فرهنگ و عقلانیت

۶. Sim, Christine (2019), "Conciliation of investor-state disputes, Arb-con-arb, and The Singapore Convention", **Singapore Academy of Law Journal**, Vol. 31, pp. 670-712.
۷. Stitt, Allan J. (2004), **Mediation: A Practical Guide**, First published, Great Britain: Cavendish Publishing Limited.
۸. Strong, S.I., (2014), "Beyond International Commercial Arbitration? The Promise of International Commercial Mediation", **Washington University Journal of Law and Policy**, Vol. 45, No. 11, pp. 11-39.
۹. Sussman Edna (2018), "The Singapore Convention Promoting the Enforcement and Recognition of International Mediated Settlement Agreements", **Icc Dispute Resolution Bulletin**, Issue 3, pp. 42-54.
۱۰. Vanišová, Veronika (2019), "Current Issues in International Commercial Mediation: Short Note on the Nature of Agreement Resulting from Mediation in the light of the Singapore Convention", **Charles University In Prague Faculty Of Law, Prague Law Working Paper Series**.

The Third
International
Conference on
PEACE
Studies